

Jaarverslag 2013

Algemeen

Op de molenaarsdag in Arnhem zijn de nieuwe wervingsfolder en wervingsposter gepresenteerd. Via de afdelingen zijn deze folder en poster op veel molens terecht gekomen.

De molenaarsdag is bezocht door ruim 300 molenaars en belangstellenden.

In de winter van 2013 is er voor het eerst sinds lange tijden weer een bestuurlijk overleg geweest met het Gild Fryske Mounders. Dit overleg was een hernieuwde kennismaking tussen de twee besturen. Er is gesproken over de opleidingen en over samenwerking op het gebied van veiligheid.

In de ledenvergadering van 2013 zijn belangrijke stappen gezet. Ten eerste is de meerjarenvisie vastgesteld, een belangrijke richtlijn voor het werk van het Gilde in de komende jaren. Ten tweede zijn de veranderingen in de statuten en het Huishoudelijk Reglement doorgenomen en besproken.

De wijzigingen in de statuten zijn door het bestuur in samenwerking met de notaris verwerkt. Er zijn kleine wijzigingen die te maken hebben met wettelijke regels: alle leden hebben stemrecht, terwijl we als GVM buitengewone leden en jeugdleden geen stemrecht hadden toegekend. Een tweede is dat iemand lid is tot opzegging door het lid zelf of door de vereniging, terwijl wij schreven dat iemand lid is als hij/zij contributie betaalt. Wettelijke regels gaan boven statuten en dus moesten we die aanpassen. Om het helemaal volgens de regels te doen, worden de definitieve statuten voorgelegd aan de ledenvergadering van 5 april 2014, ter definitieve goedkeuring. Direct daarna kan de notaris overgaan tot het passeren van de akte van statutenwijziging.

Het Huishoudelijk Reglement was vastgesteld met de afspraak dat een aantal bijlagen nog uitgewerkt zouden worden. In het najaar heeft het bestuur daar werk van gemaakt. Zo zijn de werkwijzen voor vertrouwenspersonen, klachtenafhandeling, het redactiestatuut en de toegestane activiteiten van jeugdleden uitgewerkt. Deze zaken liggen ter goedkeuring voor aan de ledenvergadering van 5 april 2014.

Bij de opening van de Molendag 2013 op 7 mei op de Zaanse Schans is bekend gemaakt dat het ambacht van molenaar is geplaatst op de Nationale Inventaris van Immaterieel Erfgoed Nederland. Een duidelijk signaal dat waar wij als Gilde mee bezig zijn, het opleiden van molenaars, wordt gewaardeerd door de maatschappij.

Na de ledenvergadering van 2013 is het bestuur aan de slag gegaan met uitwerking van de meerjarenvisie.

De onderwerpen belangenbehartiging en ledenwerving zijn verder uitgewerkt. Over de ledenwerving zijn de afdelingen eind 2013 geïnformeerd. Samen met de afdelingen wordt gewerkt aan gerichte acties om leden te werven. Molenaars hebben allemaal een sterke betrokkenheid bij 'hun' molen en de werving van nieuwe molenaars zal dus sterk moeten inspelen op mensen die lokaal zijn betrokken bij 'hun' molen. In een of twee afdelingen wordt in 2014 proefgedraaid met deze gerichte ledenwerving.

Voor belangenbehartiging heeft het bestuur een visie ontwikkeld die op de ledenvergadering van 2014 aan bod zal komen.

Er is in 2013 een begin gemaakt met een communicatieplan voor het Gilde. In 2014 wordt dit plan verder uitgewerkt om op deze manier het Gilde beter te profileren.

Het overleg met het Houtzagersgilde heeft het afgelopen jaar plaatsgehad. Het handboek afdelingsbesturen was al aangepast en er is een afspraak gemaakt over financiële ondersteuning van het Houtzagersgilde die past bij de ondersteuning van de provinciale afdelingen. Er is een begin gemaakt met een speciale veiligheidstraining voor de houtzagers.

Het bestuur heeft tot mei maandelijks vergaderd op een, voor de bestuursleden, centraal gelegen locatie: De Faam in Hoogland. In de maanden daarna is op wisselende locaties in Hoogland en Nijkerk vergaderd.

Hiernaast hebben we door de vele bespreekpunten ook regelmatig een tweede maandelijks overleg via Skype gehouden. Dat betekende dat we in sommige maanden van één naar twee vergaderingen zijn gegaan.

Bestuurssamenstelling

Sinds de ledenvergadering van 6 april 2013 in Amersfoort bestaat het bestuur uit:

Theun Vellinga

voorzitter

Bas de Deugd

vicevoorzitter, secretaris

Reinier den Uijl	penningmeester
Mark Dwarswaard	opleidingscoördinator
Ingrid Friesema	afdelingscoördinator
Jan Chris Wagenaar	biotoopcoördinator
Tom Kreuning	communicatie

In het afgelopen verenigingsjaar hebben zich binnen het bestuur enkele wijzigingen voorgedaan.

Jan Chris Wagenaar heeft zijn functie toch moeten beëindigen

Reinier den Uijl heeft in de nazomer van 2013 te kennen gegeven te willen stoppen als penningmeester.

Daarvoor waren verschillende redenen van persoonlijke aard.

Het bestuur is naar aanleiding hiervan op zoek gegaan naar nieuwe bestuursleden en heeft in september Jaap van Dijke bereid gevonden om toe te treden tot het bestuur. Helaas is Jaap in december overleden en hebben we slechts kort van zijn kwaliteiten gebruik kunnen maken. Jaap was een zeer kundig en hartelijk bestuurslid.

In december 2013 is Karel Ouendag penningmeester a.i. geworden als opvolger van Reinier den Uijl.

De penningmeester

De inkomsten van de vereniging namen in 2013 met 26 % af ten opzichte van het voorgaande jaar. De uitgaven daalden met 29 %. Dit komt vooral doordat het project De Nieuwe Molenaar in 2012 succesvol is afgesloten en de resterende reserve in 2013 is toegevoegd aan de reserve Herziening Handboek. De eenmalige bate in 2012 door terugbetaling van premies door de verzekeraar heeft zich in 2013 natuurlijk niet herhaald. De uitgaven voor contact met en tussen leden lagen in 2012 en in 2013 op een hoog niveau, door de activiteiten rond 40 jaar GVM. Er resteert over 2013 een positief saldo van € 6.595. Voorgesteld wordt dit toe te voegen aan de algemene reserve.

In het afgelopen jaar zijn er 3 schade-uitkeringen gedaan door de WA + verzekeraar van het Gilde. Het eigen risico bij deze meldingen is door het Gilde voor haar rekening genomen. De WA+ polis heeft nu drie jaar achtereenvolgend een negatief schadeverloop. Dit kan gevolgen hebben voor de toekomstige hoogte van de premie. Zie voor meer informatie het financiële jaarverslag.

Ledenadministratie

De ledenadministratie is sinds 2005 in handen van Frans Tulleman.

Per 31 december 2012 was het totaal aantal leden 2128, per 31 december 2013 was dit 2153 leden, dit betekent een toename van 25. Zie voor meer informatie bijgevoegde tabel.

Ledenbestand GVM		2013	+/-	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Geslaagde leden	Wind	1201	+38	1165	1123	1102	1047	1017	997	961	949
	Water	58	+4	54	48	47	45	42	37	28	30
Leden in opleiding	Wind	747	-2	747	778	795	759	764	746	761	787
	Water	52	+1	51	52	47	42	47	51	49	42
Donateurs		33	-	33	42	42	41	38	37	36	38
Speciaal donateurs		63	-6	69	82	83	78	77	81	92	96
Instructeur-vakmolenaar		16	-2	18	19	18	21	20	22	20	21
Buitengewone leden		31	-	31	31	31	31	34	34	35	37
Ereleden		7	+1	6	7	7	7	7	7	7	7

Examens

De examencommissie van De Hollandsche Molen heeft in 2013 op 28 molens in totaal 87 examens afgenomen.

Voorjaarsexamens	Kandidaten	Geslaagd	
Windmolens:	46	42	91 %
Watermolens:	1	1	100 %
Najaarsexamens			

Windmolen	38	34	89 %
Watermolen	2	2	100 %
Totaal 2013	87	79	91%

Jaar	Slagings- percentage	Kandidaten
2013	91 %	87
2012	93%	89
2011	88%	69
2010	91%	86
2009	95%	63
2008	90%	58
2007	83%	72
2006	84%	76

In 2013 is de verwerkingwijze van de examenaanvragen aangepast door het Gilde en de examencommissie. De examencommissie van De Hollandsche Molen gebruikt de maalboekjes niet meer bij het examen.

De maalboekjes worden wel gecontroleerd door de afdeling bij het toelatingsexamen. Het indienen bij de opgave voor het examen bij de examen coördinator is nu mogelijk als kopie of als pdf.

De taak van examencoördinator werd ingevuld door John Houben.

Gildewebsite

Begin 2013 is er hard gewerkt door de firma weBSolve om onze website te vernieuwen en te verbeteren. Het resultaat mag er volgens ons zijn. Sneller, overzichtelijker en (vooral voor de webmaster belangrijk) gemakkelijker en onderhoudsruimer. Tevens is de ledenadministratie volledig in deze de website geïntegreerd, waardoor ook die eenvoudiger en beter overdraagbaar wordt.

Na het inloggen is het voor ieder lid mogelijk om onder "Mijn GVM" het eigen profiel te bekijken en een aantal gegevens direct online te wijzigen (zoals o.a. adres, telefoon, E-mail, wachtwoord). Verder zijn de verenigingsdocumenten online beschikbaar.

Nieuw is ook dat er na het inloggen de mogelijkheid bestaat om gebruik te maken van een GVM-forum.

Opleidingen en opleidingsraad.

De opleidingsraad is een zeer waardevol overlegorgaan tussen het bestuur en de afdelingen. De opleidingsraad is twee maal georganiseerd. Hieronder wordt beknopt beschreven wat er in het overleg is besproken en wat er is gebeurd op het gebied van de opleiding. Uitgebreidere verslagen van de opleidingsraad zijn in de Gildebrieven van september en december van 2013 verschenen.

Ondersteuning Instructeur

Op de eerste Opleidingsraad van zaterdag 15 juni werd de opleiding voor instructeurs besproken. Voor de inhoud van deze opleiding is in het voorjaar door de opleidingscoördinator een werkgroep geformeerd en in de opleidingsraad wordt bij de afdelingsbesturen geïnventariseerd welke eisen zij toegevoegd willen hebben.

Op de tweede opleidingsraad van zaterdag 16 november werd de voortgang besproken. De werkgroep heeft in Noord-Brabant een inventarisatie gedaan naar wat de instructeurs zelf in een opleiding zouden willen hebben. Naar aanleiding van de verdeeldheid onder de Brabantse instructeurs werd besloten ook in de andere afdelingen te inventariseren. Er blijken grote verschillen tussen de bezochte afdelingen te bestaan.

Eveneens duidelijk is dat het woord "Opleiding" slecht overkomt. Dit is gewijzigd in "ondersteuning" van de instructeur. Deze ondersteuning is in diverse vormen wel gewenst. Bij de bezochte afdelingen vindt men deelname aan instructeursavonden belangrijk en ziet men het belang van het meelopen met examens.

Begin 2014 moet de werkgroep nog enkele afdelingen en hun instructeurs bezoeken.

Klachten toelatingsexamens

In het afgelopen jaar waren er twee klachten ten aanzien van gehouden toelatingsexamens. Het bestuur heeft deze klachten behandeld. Na afloop is de gevolgde werkwijze geëvalueerd, wat heeft geleid tot het opstellen van een procedure, die door o.a. het afdelingsbestuur Zuid-Holland en het hoofdbestuur is opgesteld. Deze is in concept in de Opleidingsraad van juni besproken, vervolgens aangepast. De procedure wordt gepubliceerd op de website van Het Gilde.

Jeugd op molens

In de Gildebrief van september staat een artikel van de Werkgroep Jeugdleden, waarin is aangegeven wat jeugdleden wettelijk wel en wat ze niet mogen (volgens het Ministerie van SZW).

Opleiding watermolenaar

De status van deze opleiding wordt op de opleidingsraad meegedeeld; het oude handboek is opnieuw gescand, wat de leesbaarheid enorm vergroot. Bij het scannen zijn nog wat foutjes ingeslopen, deze worden dit jaar opgelost, waarna instructeurs en nieuwe leerlingen de verbeterde map toegestuurd kunnen krijgen. In fase 2

van de herziening zal de indeling van de lesstof worden herzien, evenals de vraagstelling met betrekking tot het werkstuk.

Herziening handboek

Door de opleidingscoördinator is op de opleidingsraad van november een voorstel gedaan met betrekking tot de indeling van de lesstof in een aantal onderdelen, zodanig dat de lesstof zowel voor de opleiding van molenaars voor windmolens als voor watermolens gebruikt kan worden. Hiertoe wordt het bestaande handboek onderverdeeld in 5 deelhandboeken: staande werk windmolen, gaande werk windmolen, gaande werk functies, gaande werk watermolen, staande werk watermolen + algemene hoofdstukken (weer, biotoop wind, veiligheid, praktische vaardigheden, ambassadeurschap). Dit voorstel is door de opleidingsraad aangenomen.

Daarnaast is een aantal mensen actief om de tekst van het handboek te herzien en fouten er uit te halen.

Cursus molengidsen

Het Gilde zal mogelijk een cursus voor molengidsen gaan aanbieden. Dit geheel naar het Groninger model. De bedoeling is deze cursus in 2014 te kunnen gaan aanbieden.

Niet iedereen kan op examen

Er wordt tijdens de opleidingsraad van november gesproken over diverse "beperkingen" bij leerlingen waarbij leerlingen zou moeten worden ontraden om op examen te gaan. Dit zou in een zo vroeg mogelijk stadium van de opleiding met de leerling besproken moeten worden om teleurstellingen te voorkomen. Het wordt aanbevolen om dergelijke situaties altijd te bespreken met andere instructeurs. De veiligheid van molenaars, bezoekers, voorbijgangers, de molen en de omgeving staan voorop.

Wat is een ander type molen?

Dit blijkt een vraag waar niet zomaar een eenduidig antwoord op gegeven kan worden. Er gaan enkele afdelingen samen naar een oplossing zoeken en de voortgang zal bij de opleidingsraad in mei 2014 besproken worden.

Gildebrief

Na vele trouwe jaren als redacteur van de Gildebrief is Huub van Est in het voorjaar gestopt. Ook op deze plaats willen wij hem hiervoor bedanken. Het bestuur heeft gekozen voor een andere opzet en werkwijze van de Gildebrief. Het uitgangspunt is een verenigingsblad voor, door en over molenaars. De aanwezigen van de Opleidingsraad van november zijn tevreden met de nieuwe opzet. Een aandachtspunt is hoe er meer kopij vanuit de molenaars verkregen kan worden.

De Evert Smit biotoopprijs

De Evert Smit-biotoopprijs ging in 2012 naar De Stichting Schermer Molens voor het herstellen van de molenbiotoop van de Strijkmolens bij Rustenburg. De prijs is in november 2013 uitgereikt.

Het bestuur stelt voor, na consultering van de opleidingsraad, om het onderwerp biotoop geen prioriteit meer te geven in haar werkzaamheden. Dit besluit wordt besproken op de ledenvergadering van 2014. Biotoopzaken worden goed waargenomen door De Hollandsche Molen. In de opleiding van de molenaars komt wel aandacht voor de biotoop. Molenaars zijn vaak de "ogen en oren" die aantasting van de biotoop waarnemen en kunnen doorgegeven aan de eigenaar.

Veiligheid

Vanaf 1 april 2013 heeft Erik Kateman de taak van veiligheidscoördinator overgenomen van Gerrit Duinker.

Gerrit heeft deze functie een aantal jaren met veel inzet en enthousiasme vervuld.

In 2013 zijn veel plannen gerealiseerd: een gezamenlijke webpagina over veiligheid, bijeenkomsten voor de veiligheidscoaches, de introductie van de ongevalregistratie en een uitbreiding van de deelnemers aan het gezamenlijke veiligheidsoverleg.

Gezamenlijke webpagina over veiligheid

Medio 2013 is de gezamenlijke webpagina over veiligheid op de molen gestart. De pagina is geplaatst op de website van De Hollandsche Molen. Daarmee hebben we als molenaars een centrale plek waar we alle informatie over veiligheid op de molen kunnen terugvinden. Net als op onze website wordt ook op de website van het AGK en de Fryske Mounders verwezen naar de webpagina.

Veiligheidscoaches

Op 13 april en 26 oktober zijn bijeenkomsten georganiseerd voor de veiligheidscoaches. Bijeenkomsten om met elkaar kennis te delen, ervaringen uit te wisselen, veiligheidsnieuwtjes te horen en inspiratie op te doen voor de nieuwe rol van veiligheidscoach. Daarbij kwamen onderwerpen aan de orde zoals de Molen RI&E,

jongeren op de molen, ongevallenregistratie en het afzetten van het gevluucht. Het verslag van de bijeenkomsten is gepubliceerd in de Gildebrief en de presentaties zijn geplaatst op de gezamenlijke veiligheidswebsite. Ook hebben we op onze eigen website een lijst opgenomen met alle veiligheidscoaches.

Werkgroep Veiligheid

Op 26 maart, 28 mei en 17 september is de werkgroep veiligheid bij elkaar geweest. Een gezamenlijk overleg met De Hollandsche Molen, het AKG en de in 2013 nieuw tot het overleg toetredende Gild Fryske Mounders. Tijdens het veiligheidsoverleg worden zaken rondom het thema veiligheid besproken en met elkaar afgestemd.

Ongevallenregistratie

Eind 2013 zijn we gestart met de ongevallen- en incidentenregistratie. De werkwijze en het formulier dat we hiervoor gebruiken zijn geplaatst op onze website. Op de website van De Hollandsche Molen, het AKG en het Gild Fryske Mounders wordt voor de registratie verwezen naar het formulier op onze website. Alle melding worden vertrouwelijk behandeld. Hay Jansen, de onafhankelijke veiligheidskundige, is de enige persoon die toegang heeft tot de meldingen. Hij maakt periodiek een overzicht om dit te kunnen bespreken en te leren van wat er is voorgevallen. Uiteraard blijven alle meldingen anoniem.

Coördinator bliksembeveiligingsinstallaties

Ten behoeve van de Gildeleden heeft de Bliksemafleidercontrole in 2013 van 55 molens de bliksembeveiliging onder de loep genomen en zijn daarvoor weer de nodige adviezen uitgebracht die gericht zijn op een adequate bliksembeveiliging. De bezetting van het controleteam is in 2013 ongewijzigd gebleven. Helaas waren er ook een paar tegenvallers te melden die min of meer tegelijkertijd plaatsvonden: controleur Leo van Someren kreeg een zware medische ingreep voor zijn kiezen. Ook liet een van onze meetinstrumenten het afweten. De werkzaamheden van Leo zijn gedurende zijn ziekteperiode waargenomen door Johan Krone die vanuit het noorden van de provincie Utrecht ook de molens in Zeeland, Noord-Brabant en Limburg heeft gecontroleerd. Leo van Someren kon vanaf de 2e helft van augustus zijn controlewerkzaamheden weer hervatten. Opmerkelijk was dat een aantal molenaars een zetje in de rug nodig had om een bliksemafleidercontrole via de website aan te vragen: voor een aantal van hen zorgde het inloggen voor koudwatervrees. Hierbij bracht ondersteuning per telefoon of per e-mail uitkomst. Zoals gebruikelijk vindt u in dit nummer weer het jaarverslag van de coördinator waarin alle ins en outs van de bliksemafleidercontrole worden belicht.

Terugkijkend over 2013 wil ik graag stellen dat het een druk, bewogen en productief jaar was voor het Gilde.

Leerdam, februari 2014

Bas de Deugd, secretaris